

Bruxelles, 21.10.2015.
COM(2015) 602 final

**KOMUNIKACIJA KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU, VIJEĆU I
EUROPSKOJ SREDIŠNJOJ BANCII**

**Plan za postizanje dosljednijeg vanjskog zastupanja europodručja u međunarodnim
forumima**

1. UVOD

Za dovršetak ekonomske i monetarne unije (EMU) potrebno je da veću odgovornost i integraciju na razini EU-a i europodručja prati jačanje institucija. Jedno od područja za koje su u Ugovoru izričito predviđeni konkretni koraci za ostvarenje tog cilja, koji se stoga već danas mogu poduzeti, jest vanjsko zastupanje europodručja.

Europodručje je veliko otvoreno gospodarstvo čije su politike od međunarodnog značaja.

S obzirom na ekonomsku i financijsku važnost europodručja¹ te na postojanje jedinstvene monetarne politike i politike deviznog tečaja, odluke o politikama i gospodarska kretanja u okviru europodručja sve su važniji za svjetsko gospodarstvo. Euro je uspješna i stabilna valuta. Dijeli ga 19 država članica i više od 330 milijuna građana. Europodručje je svojim članicama omogućilo stabilnost cijena te ih je zaštitilo od vanjske nestabilnosti. Unatoč nedavnoj krizi euro je i dalje druga najvažnija valuta na svijetu, s gotovo 25-postotnim udjelom u svjetskim deviznim pričuvama i gotovo šezdeset država i teritorija diljem svijeta koje su svoju valutu izravno ili neizravno vezali za euro.

Politička važnost europodručja posljednjih se godina znatno povećala. Europskim semestrom i donošenjem propisa u okviru takozvanog paketa od šest mjera i paketa od dvije mjere² te Ugovorom o stabilnosti, koordinaciji i upravljanju u ekonomskoj i monetarnoj uniji³ integriran je, ojačan i proširen nadzor politika država članica na razini EU-a u ključnim područjima od makroekonomske i proračunske važnosti. Europski stabilizacijski mehanizam uspostavljen je kao trajni mehanizam za rješavanje kriza u državama članicama europodručja. Unija je uspostavila i bankarsku uniju s centraliziranim nadzorom i sanacijom banaka u europodručju i otvorenu za sve druge države članice.

Vanjsko zastupanje Unije kada izvršava svoje ovlasti koje se odnose na europodručje (u nastavku „vanjsko zastupanje europodručja”) nije pratilo ta kretanja, što je dovelo do ograničenog utjecaja europodručja u međunarodnim financijskim institucijama. Napredak postignut u pogledu veće unutarnje integracije europodručja potrebno je preslikati u vanjsko djelovanje, posebno ostvarivanjem napretka prema jedinstvenom vanjskom ekonomskom zastupanju. Vanjsko zastupanje mora biti ujednačenije kako bi europodručje moglo imati aktivniju ulogu u međunarodnim financijskim institucijama te kako bi se učinkovito oblikovala njegova buduća uloga u globalnoj financijskoj arhitekturi. Taj je koncept već istaknut kao jedan od ključnih prioriteta u Komisijinu Nacrtu za snažnu i istinsku ekonomsku i monetarnu uniju⁴.

U Izvješću petorice predsjednika iz lipnja 2015. o budućnosti ekonomske i monetarne unije⁵ dodatno se ističe da je jače nastupanje na međunarodnoj razini temeljni dio tekućih napora za poboljšanje ekonomskog upravljanja europodručjem. Kako se EMU bude razvijao u ekonomsku, financijsku i fiskalnu uniju, i njegovo bi vanjsko zastupanje trebalo biti sve ujednačenije.

¹ Unija kada izvršava svoje ovlasti koje se odnose na države članice čija je valuta euro, u skladu s Ugovorima (glava VIII., poglavlje 4. UFEU-a).

² [http://europa.eu/rapid/press-release MEMO-13-318_nl.htm](http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-13-318_nl.htm).

³ Ugovor o stabilnosti, koordinaciji i upravljanju u ekonomskoj i monetarnoj Uniji, 1. veljače 2012. <http://www.consilium.europa.eu/european-council/pdf/Treaty-on-Stability-Coordination-and-Governance-TSCG/>.

⁴ Nacrt za snažnu i istinsku ekonomsku i monetarnu uniju – COM(2012) 777, 30.11.2012., http://ec.europa.eu/archives/commission_2010-2014/president/news/archives/2012/11/pdf/blueprint_en.pdf.

⁵ Izvješće petorice predsjednika „Dovršetak europske ekonomske i monetarne unije”, 22. lipnja 2015., http://ec.europa.eu/priorities/economic-monetary-union/docs/5-presidents-report_en.pdf.

Na jedinstveno vanjsko zastupanje europodručja pozvao je i Europski parlament⁶.

Znatan napredak ostvaren je u jačanju vanjskog zastupanja Unije i europodručja u mnogim međunarodnim gospodarskim i financijskim forumima, ali potrebni su daljnji koraci za uspostavu istinski jedinstvenog vanjskog zastupanja.

Stoga se ovom Komunikacijom utvrđuje plan za postizanje sve ujednačenijeg vanjskog zastupanja ekonomske i monetarne unije, oko čega bi se mogao postići konsenzus u Vijeću i u Europskom parlamentu. Taj bi se postupak trebao odvijati postupno.

Vanjsko zastupanje europodručja u Međunarodnom monetarnom fondu (MMF), koji je zahvaljujući svojim instrumentima kreditiranja i nadzornoj funkciji ključni institucijski dionik globalnog ekonomskog upravljanja, još uvijek je vrlo neujednačeno. Stoga Komisija usporedno iznosi zakonodavni prijedlog o utvrđivanju mjera za uspostavu jedinstvenog zastupanja europodručja u MMF-u. Time se ne prejudicira budući razvoj događaja zbog kojeg bi moglo biti potrebno dodatno jačanje zastupanja europodručja i u drugim međunarodnim forumima.

2. TRENUTAČNO ZASTUPANJE EUROPODRUČJA U MEĐUNARODNIM FORUMIMA

Unatoč važnim interesima europodručja, vanjsko zastupanje europodručja u MMF-u trenutačno je vrlo neujednačeno i nije veoma učinkovito.

Zahvaljujući svojim instrumentima kreditiranja i nadzornoj funkciji, MMF je ključni stup globalnog ekonomskog i financijskog upravljanja. Zajedno s Komisijom i ESB-om odigrao je ključnu ulogu u oblikovanju programâ usmjerenih na spašavanje država članica pogođenih krizom državnog duga. Osim toga, ojačan okvir upravljanja u području koordinacije ekonomskih politika te snažna konvergencija propisa i nadzora financijskog sektora u kontekstu bankarske unije znače da će MMF u budućnosti pri svojoj ocjeni nadzora i upravljanja krizama u europodručju trebati uzeti u obzir mnogo više od nacionalne perspektive. Učinkovito bi zastupanje europodručju omogućilo da u okviru MMF-a šalje jedinstvenu poruku o pitanjima kao što su ekonomska i fiskalna politika, makroekonomski nadzor, politika deviznog tečaja i financijska stabilnost. Ujednačenije zastupanje koristilo bi i trećim zemljama, posebno stoga što bi europodručje tako moglo jače i dosljednije pridonositi globalnoj gospodarskoj i financijskoj stabilnosti.

U tom su kontekstu ova Komunikacija i zakonodavni prijedlog koji se donosi usporedno s njom usredotočeni na MMF, kao prvi korak u jačanju vanjskog zastupanja europodručja.

Jasno je da cilj postizanja odgovarajućeg zastupanja Unije općenito te na razini europodručja nije ograničen na MMF te da je relevantan i za niz drugih međunarodnih foruma, od kojih se neki navode u nastavku.

Odgovarajuće zastupanje u skupinama **G7** i **G20** omogućit će Uniji i europodručju da pridonese oblikovanju globalnog političkog programa i promiču europska rješenja za globalne izazove u ključnim područjima kao što su koordinacija makroekonomskih politika, reforma financijskih propisa i porezna transparentnost. Na razini čelnika skupine G7 Uniju i europodručje zastupaju predsjednik Europskog vijeća i predsjednik Komisije. Na razini ministara financija skupine G7 i guvernera središnjih banaka europodručje zastupaju

⁶ Rezolucija Europskog parlamenta od 25. listopada 2011. o globalnom ekonomskom upravljanju (2011/2011(INI), <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+TA+P7-TA-2011-0457+0+DOC+PDF+V0//EN>.

predsjednik Euroskupine, Komisija i Europska središnja banka (ESB). Na razini čelnika država i vlada skupine G20 Uniju i europodručje zastupaju predsjednik Europskog vijeća i predsjednik Komisije. Komisija i ESB predstavljaju stajališta europodručja kad se skupina G20 bavi pitanjima u nadležnosti europodručja na sastancima ministara financija i guvernera središnjih banaka.

Odbor za financijsku stabilnost (FSB) koordinira međunarodni rad na financijskim propisima te politički odgovara skupini G20. Komisija i ESB članice su koje predstavljaju nadležnost Unije. Komisija je i članica upravljačke skupine FSB-a za sanaciju. Zastupanje u FSB-u omogućuje doprinos razvoju i provedbi učinkovitih regulatornih i nadzornih politika te suočavanje sa slabostima financijskih sustava u interesu globalne financijske stabilnosti.

Ujedinjeni narodi (UN) u nekim slučajevima raspravljaju o pitanjima od važnosti za europodručje, kao što je to nedavno bio međunarodni okvir za restrukturiranje duga. Opća skupština UN-a donijela je 2011. Rezoluciju A/65/276 kojom se unapređuje promatrački status Unije te povećavaju njezina prava sudjelovanja u radu Opće skupštine, dajući joj, među ostalim, mogućnost da intervenira u ime EU-a (i država članica) pod jednakim uvjetima kao ostale veće skupine, podnosi prijedloge te sudjeluje u općoj raspravi svakoga rujna⁷. Uz to što ima unaprijeđeni promatrački status, Unija je i potpisnica više od 50 multilateralnih sporazuma i konvencija potpisanih u okviru UN-a kao jedini sudionik koji nije država.

Organizacija za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD) redovito organizira ekonomska istraživanja europodručja. Unija ima poseban status u OECD-u te ima jednaka prava kao i njegove članice, uz dvije iznimke. Unija nema pravo glasa te ne daje propisani doprinos proračunu OECD-a. Unija je punopravna članica niza odbora OECD-a, uključujući Odbor za razvojnu pomoć.

Svjetska banka nije u svojem poslovanju posebno usredotočena na europodručje. Unija kao takva nije predstavljena u Odboru direktora Svjetske banke. Komisija ima status promatrača u Odboru za razvoj (tj. na ministarskoj razini).

Općenito, zastupnici Unije i/ili europodručja prisutni su u svim navedenim forumima koji se posebno bave europodručjem, osim u MMF-u. Međutim to ne znači da je europodručje uvijek izražavalo jedinstveno stajalište. Interesi europodručja osobito su učinkovito zastupljeni kad se unaprijed dobro koordiniraju stajališta, ali to se u praksi ne događa često.

S obzirom na dinamičnu prirodu globalne financijske arhitekture i u novonastalim bi međunarodnim financijskim institucijama trebalo osigurati odgovarajuće vanjsko zastupanje europodručja. Pitanje vanjskog zastupanja iskrsnulo je npr. i u kontekstu rasprava o stvaranju novih sastavnica u Azijskoj banci za ulaganja u infrastrukturu (AIIB), u kojoj 14 država članica (od kojih su njih 10 članica europodručja) dobilo status „država osnivačica”.

3. PREPREKE UČINKOVITIJE VANJSKOM ZASTUPANJU U MMF-U

U današnje vrijeme razne organizacijske i institucijske prepreke ometaju ili čak sprečavaju učinkovito vanjsko zastupanje europodručja i njegov jedinstven nastup u MMF-u.

Velika rascjepkanost među državama članicama

Postojeća rascjepkanost država članica europodručja u Izvršnom odboru MMF-a, u kojemu je 19 država članica europodručja trenutačno raspodijeljeno u šest konstitutivnih skupina⁸ te dva

⁷ http://www.unbrussels.org/images/pdf/2011/A_RES_65_276.pdf.

⁸ Konstitutivna skupina MMF-a skupina je država članica Fonda koje zastupa jedan izvršni direktor u Izvršnom odboru MMF-a. I struktura Međunarodnog monetarnog i financijskog odbora (IMFC) odražava onu Izvršnog odbora i njegove 24 konstitutivne skupine.

zasebna zastupnička mjesta, narušava učinkovitost zastupanja europodručja u MMF-u. Države članice europodručja koje su u konstitutivnim skupinama s trećim zemljama često nisu u mogućnosti poduprijeti zajednička stajališta europodručja ili potpisati zajedničke izjave europodručja zbog različitih stajališta ili internih dogovora u njihovim pojedinim skupinama. Kao posljedica toga države članice često ne mogu izraziti zajednička stajališta o ključnim pitanjima, uključujući kvotu MMF-a, programe prilagodbe, nadzor ili druga politička pitanja. Time se slabi zastupanje europodručja te se koče naponi usmjereni na izražavanje zajedničkih stajališta, a time i mogućnost promicanja jedinstvenog programa europodručja i zajedničkih prioriteta.

Nedostatno zastupanje europodručja kao cjeline

Trenutačno ne postoji posebni zastupnik europodručja sa službenim mandatom za zastupanje i obranu politike i interesa europodručja u Izvršnom odboru MMF-a. To je trenutačno zadaća predsjednika EURIMF-a⁹. Trenutačnim ustrojem ne uzimaju se u obzir znatne promjene u unutarnjem upravljanju europodručjem posljednjih godina. Neujednačeno zastupanje te nepostojanje službenog zastupnika europodručja koji bi imao jasan mandat zastupanja europodručja u Izvršnom odboru MMF-a nije u skladu sa sve većim naglaskom koji MMF stavlja na europodručje kao cjelinu, pri čemu u okviru nacionalnog nadzora uzima u obzir aspekte europodručja te ocjenjuje njegove zajedničke politike kao što su kombinacija makroekonomskih politika, reforma financijskog regulatornog okvira ili pitanja povezana s bankarskom unijom.

Trenutačno samo ESB ima status promatrača u Izvršnom odboru MMF-a te može sudjelovati u određenim temama povezanim sa svojim monetarnim ovlastima. Stoga je potrebno jačanje zastupanja europodručja, posebno imenovanjem posebnog zastupnika europodručja za sva važna pitanja.

Nedostatna koordinacija na razini europodručja

Zastupanje europodručja na međunarodnoj razini u kontekstu ekonomske i monetarne unije te osobito u pogledu pitanja MMF-a dogovoreno je na Europskom vijeću u Beču 1998.

Trenutačno se koordinacija provodi samo na razini Unije i nema posebne koordinacije na razini europodručja. Koordinacija zajedničkih poruka o pitanjima politike MMF-a provodi se u Gospodarskom i financijskom odboru (EFC) te njegovoj stalnoj radnoj skupini za pitanja povezana s MMF-om (SCIMF). Te se zajedničke poruke potom šalju zastupnicima država članica u Fondu (EURIMF) za potrebe sastanaka Odbora MMF-a. Zastupnici država članica potom mogu odlučiti izdati zajedničke izjave. Taj se postupak redovito provodi za pitanja kao što su nadzor europodručja i program procjene financijskog sektora Unije (FSAP). Međutim, taj postupak nije uobičajen za ostala pitanja o kojima se države članice stoga dogovaraju na pojedinačnoj osnovi. Koordinacija se provodi i u vezi s porukama o državama europodručja koje su u programu te savjetovanjima s državama članicama u skladu s člankom IV.

Posljednjih godina postignut je velik napredak u koordinaciji, primjerice, daljnje jačanje mehanizama koordinacije u 2007., izbor predsjednika EURIMF-a, poboljšanje suradnje između EFC-a/SCIMF-a i EURIMF-a te povećana koordinacija članova EURIMF-a u pogledu strategija Izvršnog odbora. No sadašnji su mehanizmi koordinacije i dalje ograničeni. Brojni su slučajevi u kojima nije postignuta optimalna koordinacija u pogledu ključnih pitanja

⁹ Od 1. srpnja 2007. predsjednik EURIMF-a bira se konsenzusom među zastupnicima svih država članica EU-a u MMF-u, na razdoblje od dvije godine, neovisno o trenutačnom predsjedništvu Vijeća. Njegove zadaće uključuju pripremu sastanaka EURIMF-a i predsjedanje tim sastancima, predstavljanje dogovorenih stajališta Unije/europodručja i davanje izjava Predsjedništva na sastancima Izvršnog odbora te djelovanje kao poveznica s upravom MMF-a. Međutim treba napomenuti da je glavna uloga izvršnog direktora izabranog za predsjednika EURIMF-a i dalje zastupanje svoje konstitutivne skupine.

MMF-a ili u kojima su države članice odlučile poduprijeti nacionalna stajališta umjesto da brane zajedničko stajalište Unije. To oslabljuje sposobnost država članica da u MMF-u promiču pitanja od zajedničkog interesa za europodručje.

4. PREMA DOSLJEDNIJEM I UČINKOVITIJEM VANJSKOM ZASTUPANJU EUROPODRUČJA U MMF-U

S obzirom na ključnu ulogu MMF-a u globalnom ekonomskom i financijskom upravljanju, trenutačno stanje zahtijeva veću usklađenost i jedinstveni glas europodručja u MMF-u.

Potrebno je **bez odgode utvrditi i dogovoriti** mehanizme za dosljednije i učinkovitije vanjsko zastupanje europodručja u MMF-u, ali se te mjere moraju **provoditi postupno** kako bi se svim uključenim dionicima – na razini Unije i na međunarodnoj razini – omogućila provedba potrebnih pravnih i institucijskih prilagodbi.

Trebalo bi predvidjeti **pristup u tri faze**: (i) snažnija koordinacija među državama članicama europodručja; (ii) poboljšano zastupanje europodručja unutar MMF-a te (iii) nakon što se u upravljanje MMF-om uvedu potrebne prilagodbe, jedinstveno zastupanje i jedinstveno zastupničko mjesto za europodručje.

Iako je usmjereno na europodručje, tim bi se ojačanim zastupanjem europodručja trebalo ipak održati te, gdje je to moguće, dodatno poboljšati i koordinaciju s državama članicama koje nisu u europodručju kako bi se sačuvala cjelovitost jedinstvenog tržišta i Unije kao cjeline. Potrebna je i snažnija suradnja s drugim članicama MMF-a.

1. Jačanje koordinacije među državama članicama europodručja

a) Trebalo bi ojačati postojeće mehanizme koordinacije europodručja u pogledu pitanja povezanih s MMF-om. Države članice dogovorile su se 2007. da će pripremati zajedničke izjave europodručja o pitanjima koja su izravno i isključivo povezana sa zajedničkom politikom europodručja. Taj bi dogovor trebalo ojačati i proširiti kako bi se utvrdio zahtjev za sustavne zajedničke izjave o svim pitanjima koja se odnose na politike, države i nadzor u okviru MMF-a, a koja su važna za europodručje. Nakon krize shvatilo se da je iznimno važno da europodručje ima jedinstveni glas, posebno u pogledu programa MMF-a, financijskih dogovora i politika za rješavanje kriza. Većom koordinacijom povećat će se opseg tema o kojima države članice europodručja izdaju zajedničke izjave Izvršnom odboru.

Postojeće mehanizme i strukture koordinacije trebalo bi unaprijediti kako slijedi:

- (1) **uspostaviti okvir za redovito savjetovanje**: sustavna razmjena dokumenata između Komisije i MMF-a u cilju informiranja temelji se na sporazumu iz 1972. Komisija namjerava ažurirati taj dogovor i zatražiti okvir za redovito savjetovanje kako bi se uzeo u obzir trenutačni raspon zajedničkih interesa. Time se pretpostavlja prosljeđivanje dokumenata koje priprema osoblje o horizontalnim pitanjima povezanim s europodručjem (npr. izvješća na temelju članka IV. u pogledu europodručja i država članica Unije / europodručja, programi procjene financijskog sektora (FSAP-ovi) za države članice europodručja te dokumentacija povezana s državama Unije i državama europodručja na koje se primjenjuje program pomoći), uz istovremeno prosljeđivanje dokumenata izvršnim direktorima.
- (2) **unaprijediti infrastrukturu za koordinaciju**: pododbor EFC-a za pitanja povezana s MMF-om (SCIMF) trebalo bi pretvoriti u pododbor EFC-a za sve međunarodne financijske institucije. Trenutačno se o temama povezanim s MMF-om koje su od važnosti za europodručje raspravlja izravno u Radnoj skupini Euroskupine (EWG). Trebalo bi razmisliti o uspostavi pododbora SCIMF/EFC u sastavu europodručja. Taj

bi odbor, „Euro SCIMF”, trebao odgovarati Radnoj skupini Euroskupine. Slično tomu, u Washingtonu bi uz već postojeći EURIMF EU-a, trebalo bi osnovati i EURIMF u sastavu europodručja.

- (3) **ažurirati postojeće mehanizme koordinacije u pogledu pitanja povezanih s MMF-om u Bruxellesu:** trebalo bi ojačati postojeće radne mehanizme u području koordinacije u MMF-u. Opseg koordinacije trebalo bi proširiti na sva pitanja od važnosti za europodručje. Trebalo bi se zahtijevati sustavnije izdavanje zajedničkih izjava („*common grays*”) umjesto pojedinačnih izjava država članica. To bi ažuriranje moglo uključivati i bolje dugoročno planiranje koordinacije u obliku zajedničkog programa rada EURIMF-a i SCIMF-a, povećanu usmjerenost na pitanja povezana s MMF-om u programima EFC-a/EWG-a i ECOFIN-a/Euroskupine te redovitije izvješćivanje predsjednika EURIMF-a EFC-u/EWG-u. Euroskupina bi trebala izdavati zajedničke izjave o pitanjima povezanim s MMF-om u kojima je politički jedinstveno stajalište europodručja od ključne važnosti.
- (4) **poboljšati koordinaciju u Washingtonu:** promjene u radnim metodama u Bruxellesu trebaju se odraziti i na EURIMF u Washingtonu, primjerice u obliku: (i) redovitih sastanaka EURIMF-a o pitanjima od važnosti za europodručje na temelju programa rada MMF-a. Tim bi se planiranjem trebalo pridonijeti i usmjeravanju rada u Bruxellesu; (ii) sustavnog izdavanja zajedničkih izjava; (iii) ako zajedničke izjave nisu moguće, osiguravanjem da se u pojedinačnim izjavama koje izdaju države članice upotrebljavaju zajedničke poruke o zajedničkim politikama europodručja, primjerice o fiskalnoj i monetarnoj politici; (iii) još sustavnijeg dogovora članove EURIMF-a o zajedničkim strategijama Odbora. Države članice trebale bi se obvezati da će izbjegavati izražavati međusobno suprotstavljena stajališta u Izvršnom odboru.

b) Jačanje mehanizama koordinacije europodručja u pogledu pitanja povezanih s MMF-om trebalo bi se provoditi paralelno s povećanjem odgovornosti prema Vijeću i Europskom parlamentu. Izjave iznesene na proljetnim i godišnjim sastancima MMF-a trebalo bi zamijeniti izjavom Euroskupine. Europski parlament trebao bi biti potpuno informiran o tim izjavama.

2) Poboljšanje zastupanja europodručja preraspodjelom konstitutivnih skupina MMF-a

Konstitutivne skupine trebalo bi postupno preraspodijeliti kako bi se u MMF-u stvorile konstitutivne skupine sastavljene isključivo od država članica europodručja te bi što prije trebalo započeti s radom na ostvarenju tog cilja. Time bi se ojačao glas i učinkovitost europodručja u Izvršnom odboru te bi se europodručju omogućilo da postane ključni dionik u oblikovanju politika i strategija MMF-a.

Unutar MMF-a države članice EU-a i države članice europodručja često dijele više zajedničkih interesa međusobno nego s ostalim državama članicama MMF-a. Istovremeno, Unija je uspostavila bliske odnose sa zemljama kandidatkinjama i susjednim zemljama koje s njom dijele zajedničke interese. Te bi odnose trebalo sačuvati u kontekstu preraspodjele konstitutivnih skupina MMF-a.

Vijeće bi se trebalo dogovoriti oko zajedničkog okvira s načelima za regrupiranje država članica Unije i europodručja u MMF-u kako bi se omogućila bliža suradnja:

1) Napredne europske države obvezale su se 2010. da će svoje zastupanje u Izvršnom odboru MMF-a smanjiti za dva zastupnička mjesta najkasnije do prvih izbora za Izvršni odbor MMF-a nakon što na snagu stupi reforma kvote iz 2010. Već je ispunjen veliki dio te obveze. Države članice trebale bi ostvariti preostale promjene na način koji je u skladu s ciljem regrupiranja država članica u konstitutivne skupine s državama članicama europodručja te jačanja usklađenosti zastupanja.

2) Nakon ratificiranja reforme iz 2010. konstitutivne skupine dviju velikih država članica koje trenutačno i dalje imaju zasebna zastupnička mjesta – Francuska i Njemačka – mogle bi se otvoriti drugim europskim zemljama, koje bi se na odgovarajući način uključilo u njihovo upravljanje.

3) Nekoliko država članica Unije i europodručja trenutačno je grupirano zajedno s trećim zemljama koje često imaju temeljno različite interese. Te bi države članice trebale težiti prelasku u konstitutivne skupine sastavljene isključivo od država članica.

4) Države članice europodručja trebale bi se regrupirati u manji broj konstitutivnih skupina sastavljenih isključivo od država članica europodručja. Osim toga, sve bi države članice, uključujući, ako je to moguće, zemlje kandidatkinje i susjedne zemlje, srednjoročno trebale pokušati prijeći u zajedničke konstitutivne skupine.

5) Posljednji korak trebao bi biti zajednički prelazak država članica europodručja u jednu jedinstvenu konstitutivnu skupinu, kako je opisano u odjeljku 3. u nastavku.

Države članice trebale bi se dogovoriti da će u Vijeću prije svakih izbora Izvršnog odbora MMF-a, tj. svake dvije godine, raspravljati o postignutom napretku prema većoj usklađenosti zastupanja europodručja u Fondu. Buduće promjene u strukturi konstitutivnih skupina trebalo bi provesti tako da se poveća usklađenost zastupanja europodručja.

3) Prema jedinstvenom zastupanju europodručja

Uz poboljšanu koordinaciju i preraspodjelu konstitutivnih skupina Komisija danas predstavlja i zakonodavni prijedlog za ostvarenje jedinstvenog zastupanja europodručja radi učinkovitijeg promicanja interesa europodručja u Izvršnom odboru MMF-a. To je u skladu s razmatranjima u Izvešću petorice predsjednika o većoj središnjoj ulozi Euroskupine u promicanju i zastupanju interesa europodručja i o budućoj riznici europodručja. Nakon potrebnih prilagodbi u njegovu upravljanju u MMF-u bi stoga trebalo uspostaviti jedinstveno zastupničko mjesto za europodručje. Kao rok za uspostavu jedinstvenog zastupničkog mjesta Komisija predlaže 2025.

Za potrebe Prijedloga odluke Vijeća o utvrđivanju mjera u cilju uspostave jedinstvenog zastupanja europodručja u MMF-u, koji prati ovu Komunikaciju, Komisija predlaže model prema kojemu bi države članice ostale zasebne članice MMF-a. Kao posljedica toga, među ostalim, sve bi države članice europodručja i dalje bila prihvatljive za financiranje sredstvima MMF-a.

Jedinstveno zastupničko mjesto europodručja zahtijevalo bi (i) pravila o unutarnjem upravljanju konstitutivne skupine ili konstitutivnih skupina europodručja te (ii) mehanizam koordinacije s pomoću kojeg bi se države članice dogovarale o smjernicama za stajališta koja se iznose u Izvršnom odboru MMF-a u ime europodručja. On bi se mogao oslanjati na unaprijedene strukture u Bruxellesu, uključujući Euroskupinu i EWG.

Kao prijelaznu mjeru do uspostave jedinstvenog zastupničkog mjesta za europodručje, Komisija predlaže da se za europodručje u Izvršnom odboru osigura status promatrača. Status promatrača za europodručje, koje bi u Izvršnom odboru predstavljao zastupnik države članice europodručja koji je već član Odbora, uz potporu Komisije i Europske središnje banke, na odgovarajući bi način odražavao ulogu europodručja u globalnom gospodarstvu i promjene u upravljanju ekonomskom i fiskalnom politikom do kojih je došlo nakon krize. Time bi se zastupniku europodručja omogućilo da službeno zastupa europodručje na sastancima Odbora MMF-a na kojima se raspravlja o politikama europodručja, poveća prisutnost europodručja i ojača međunarodni profil europodručja kao važnoga globalnog igrača. Razlika između takvog zastupanja europodručja i sadašnjeg sustava jest posebni mandat koji bi imao jedinstveni zastupnik europodručja kojeg odabire Euroskupina. Predsjednik EURIMF-a trenutačno

zastupa čitavu Uniju, a biraju ga izvršni direktori EU-a u Washingtonu. Ta bi mjera bila popraćena novim dogovorom s MMF-om o razmjeni informacija i savjetovanju.

5. ZASTUPANJE U DRUGIM MEĐUNARODNIM FORUMIMA, OSOBITO U POGLEDU PITANJA RELEVANTNIH ZA BANKARSKU UNIJU

Kako je navedeno u odjeljku 2., prisutnost zastupnika Unije i/ili europodručja u drugim forumima osim MMF-a nije uvijek osigurala jedinstveno nastupanje europodručja. Interesi europodručja osobito su učinkovito zastupljeni kad se unaprijed dobro koordiniraju stajališta, ali to se u praksi ne događa često. Komisija će stoga raditi na daljnjem poboljšavanju koordinacije u svim međunarodnim forumima, osobito u područjima u kojima se dodatno produbljuje ekonomska i monetarna unija, primjerice u pogledu pitanja relevantnih za bankarsku uniju.

Komisija će zajedno s državama članicama raditi na tome da se u narednim mjesecima uspostave poboljšani mehanizmi koordinacije stajališta za Odbor za financijsku stabilnost i prema potrebi za druga relevantna tijela za normizaciju, u pogledu europodručja te, gdje je to moguće, za cijelu Uniju. Ti bi mehanizmi primjerice mogli uključivati snažniju obvezu poštovanja zajedničkih stajališta utvrđenih na relevantnim forumima EU-a za koordinaciju, održavanje redovitih rasprava o stajalištima i pitanjima koordinacije na najvišoj razini u okviru relevantnih nadzornih tijela ili tijela za donošenje političkih odluka, prije i nakon ključnih međunarodnih sastanaka.

6. ZAKLJUČCI

Potrebno je ojačati vanjsko zastupanje europodručja kako bi se europodručju omogućila aktivnija i jedinstvena uloga u međunarodnim institucijama i forumima. Nastavljajući se na već ostvarene rezultate u području jačanja unutarnjeg upravljanja europodručjem, to bi bio važan korak prema jačanju uloge europodručja u globalnom gospodarstvu. Time bi europodručje dobilo priliku sudjelovati u utvrđivanju pravila međunarodne financijske arhitekture koja su predmet stalnih promjena te pridonijeti dovršenju vanjske dimenzije ekonomske i monetarne unije.

Kako je prethodno navedeno, ova je Komunikacija usredotočena na MMF kao prvi korak za jačanje vanjskog zastupanja europodručja.

Stoga Komisija poziva Vijeće da donese odluku o utvrđivanju mjera za uspostavu, najkasnije do 2025., jedinstvenog zastupanja europodručja u MMF-u; da postigne novi dogovor o koordinaciji europodručja u vezi s pitanjima povezanim s MMF-om, uključujući u pogledu odgovornosti, i dogovor o zajedničkom okviru kojim bi se regrupiralo konstitutivne skupine europodručja te utvrdilo načela za ostvarenje dogovorenoga u pogledu dvaju zastupničkih mjesta iz kvote MMF-a za 2010. i reforme upravljanja; te da pretvori SCIMF u punopravni pododbor EFC-a za sve međunarodne financijske institucije u Bruxellesu, što bi uključivalo posebni sastav samo za europodručje, a to bi se primijenilo i za EURIMF u Washingtonu.

Komisija će raditi na daljnjem poboljšavanju koordinacije u svim međunarodnim forumima. Osobito će se baviti područjima u kojima se EMU dodatno produbljuje. Komisija će zajedno s državama članicama raditi na tome da se u narednim mjesecima uspostave poboljšani mehanizmi koordinacije stajališta za Odbor za financijsku stabilnost i prema potrebi za druga relevantna tijela za normizaciju, u pogledu europodručja te, gdje je to moguće, za cijelu Uniju.

Radi praćenja postignutog napretka te utvrđivanja potrebe za daljnja poboljšanja Komisija će redovito podnositi izvješća Europskom parlamentu i Vijeću. Osim toga, Komisija će analizirati situaciju u tom području pri predavljanju bijele knjige prije druge faze dovršetka ekonomske i monetarne unije, na proljeće 2017., kako je predviđeno u Izvješću petorice predsjednika.

Tablica 1.: Pregled zastupanja Unije i europodručja u relevantnim međunarodnim financijskim institucijama

Institucija	Trenutačni status Unije
MMF	Unija nema formalni status u MMF-u. Komisija ima status promatrača u Međunarodnom monetarnom i financijskom odboru (IMFC), ali ne u Izvršnom odboru MMF-a. ESB ima status promatrača i u IMFC-u i u Odboru.
G7	Na razini čelnika Uniju zajednički zastupaju predsjednik Komisije i predsjednik Europskog vijeća. Na sastancima ministara financija skupine G7 Uniju zastupaju Komisija, ESB i predsjednik Euroskupine.
G20	Unija je punopravni član skupine G20. Na razini čelnika Uniju zajednički zastupaju predsjednik Komisije i predsjednik Europskog vijeća. Na sastancima ministara financija Uniju zastupaju Komisija, predsjedništvo Vijeća i ESB.
FSB	Unija je punopravni član Odbora za financijsku stabilnost (FSB). Među ostalim članicama FSB-a nalaze se države skupine G20 te niz drugih važnih gospodarstava i međunarodnih organizacija.
OECD	Unija ima poseban status u OECD-u, koji je definiran Dopunskim protokolom br. 1. uz Konvenciju OECD-a te se tumači mišljenjem pravne službe OECD-a. Unija ima jednaka prava kao i članice, uz dvije iznimke: Unija nema pravo glasa te ne daje propisani doprinos proračunu OECD-a. Unija je punopravna članica niza odbora OECD-a, posebno Odbora za razvojnu pomoć.
Svjetska banka	Unija kao takva nije predstavljena u Izvršnom odboru Svjetske banke. Komisija ima status promatrača u Odboru za razvoj (tj. na ministarskoj razini).
BIS	ESB je punopravni član Banke za međunarodne namire (BIS). Članstvo u BIS-u ograničeno je na središnje banke.
EBRD	Članstvo u Europskoj banci za obnovu i razvoj (EBRD) obuhvaća 64 vlade, Uniju i Europsku investicijsku banku (EIB). Unija je dioničar (3,05 % ukupnog broja glasova) Banke.